

VWS regisseert zelf roep om regie door sterke man bij digitale zorgcommunicatie

Het laatste jaar klinken steeds sterkere geluiden dat er meer leiding moet komen vanuit het van VWS als het gaat om elektronische communicatie van zorgdata. De uitwisseling van deze gegevens op digitale wijze blijkt namelijk om een veelvoud van redenen weerbarstiger te zijn dan menig een denkt. Al enige tijd is te zien dat VWS op allerlei manieren bezig is om toch een steeds grotere vinger in de zorgcommunicatie-pap te krijgen. Daarbij valt op dat VWS erop aanstuurt dat allerlei stakeholders in dat veld luid gaan roepen dat VWS “eindelijk” eens de regie neemt. VWS regisseert daarmee een eigen regierol die echter politiek gezien nogal omstreden is door ont-/verwikkelingen in het verleden. Om dat regieproces kracht bij te zetten bedient VWS zich ook van zijn huis-consultant KPMG. De organisatie, betaald door VWS, bracht recent [het rapport “Outcome-doelen in kaart”](#) uit, dat op 15 oktober 2018 aan de Tweede Kamer werd aangeboden door de minister. Officieel is het een overzicht dat gemaakt is op verzoek van het Informatieberaad en onthoudt KPMG zich van adviezen. Toch laat het rapport zich lezen als een stapel adviezen met als conclusie dat VWS vooral de regie moet nemen.

Grote beperkingen

VWS weet dondersgoed dat er grote politieke hinderpalen zijn voor het innemen van een manifeste regierol in de elektronische zorgcommunicatie. Na het echec met het Landelijke Elektronische Patiënten Dossier (L-EPD) in 2011 had de Eerste Kamer in [de motie Tan](#) het ministerie verboden om beleidsinhoudelijke, financiële en organisatorische

medewerking te verlenen aan het Landelijk Schakel punt(LSP) dat een cruciale rol speelt in het denken van het ministerie. Niet in de laatste plaats door de ruim 300 miljoen euro die er tot 2011 ingestoken zijn. Ook het opleggen van dwang bij zorgaanbieders en patiënten om verplicht deel te nemen is door meerdere Kamermoties geblokkeerd. Om die redenen probeert het ministerie al langere tijd het zo te spelen dat zij door het veld wel gesmeekt / gedwongen wordt om de regierol op zich te nemen. Daarbij werd hij geholpen door een door drie regeringspartijen dit jaar ingediende [motie 429 van Aukje de Vries](#) om de regie te nemen. [Dat was niet geheel toevallig.](#)

Via het Informatieberaad

Door het oprichten van het Informatieberaad zorg in 2014 door de minister van VWS dacht deze door het met elkaar overleggen van alle belanghebbenden bij digitale zorgcommunicatie grip te krijgen op dat onderwerp. Omdat het meer een Poolse landdag bleek te zijn, met veel praten en weinig beslissen, kwamen er door sturing van VWS in 2017 expertcommissies en een architectuurboard. Een viertal “outcome-doelen” werden gesteld om tot resultaatverplichtingen te komen. [Marcel Daniëls, voorzitter van de Federatie Medische Specialisten](#) en uit dien hoofde deelnemer in het Informatieberaad heeft de afgelopen maanden de pers gezocht om een krachtige regie te bepleiten. Niet geheel toevallig maakte [de NOS een item](#) over de problemen met de zorgcommunicatie. Het ministerie van VWS heeft hierop het extern onderzoeksbureau KPMG onderzoek laten doen naar de afhankelijkheden tussen de programma's onderling en naar de mijlpalen in relatie tot de outcome- doelen. [Het informatieberaad is uiteraard volledig in haar nopjes](#) met het door VWS geregelde rapport.

Apart

Op zich is het nogal apart dat een ministerie extern onderzoek laat doen naar de afhankelijkheden en mijlpalen van door en via haar georganiseerde en gefinancierde programma's. Het betekent namelijk de facto dat het ministerie eigenlijk zelf

geen zicht heeft op wat er met haar inzet en geld gebeurt. In dit geval heeft VWS echter een uitkomst nodig die de roep om een sterke man die de regie op zich neemt zogenaamd onderbouwt.

KPMG

Het adviesbureau heeft de onderlinge samenhang van allerlei programma's en projecten zichtbaar gemaakt in enkele afbeeldingen die door de veelheid aan informatie en connectiepijlen. Op slag onleesbaar geworden zijn. Alleen minutieuze beschouwing van onderdelen lost iets van de overdaad aan info op. Eigenlijk kan je concluderen dat alles met alles te maken heeft.

Op pagina 19 en 20 van het rapport komt KPMG met acht constateringen die eigenlijk impliciet regelrechte adviezen zijn. Zo concludeert men dat er een masterplan ontbreekt. Impliciet advies: kom met een masterplan. De zorg-ICT leveranciers zijn of te groot(lees: machtig) of te klein. Impliciete advies: probeer als minister grip te krijgen op die sector. Ook: er is niet gekozen voor één zorginfrastructuur. Impliciet advies: kies voor één zorginfrastructuur. Hoewel niet uitgesproken val dat alleen maar te lezen als kiezen voor het LSP. Op die manier doet KPMG, geregisseerd door VWS, voorzetten die de minister maar voor het inkopen heeft.

Minister

En [minister Bruno Bruins voor Medische Zorg](#) doet dat vervolgens ook door te zeggen dat hij de oproep om meer regie herkent en verkent daarom op dit moment de mogelijkheden om daaraan gehoor te geven. Hij erkent wel dat er door de motie Tan geen sprake meer kan zijn van één landelijke infrastructuur voor gegevensuitwisseling en ook van betrokkenheid van de overheid bij dergelijke infrastructuren. Toch kan je met een ministerie dat zijn eigen regie regisseert er nooit zeker van zijn welke paden zij bewandelt om haar plannen door te drukken. Het blijft in de woorden van [Jan Jacobs van het online-magazine SmartHealth](#) een soap waar we

nog veel afleveringen van kunnen verwachten.

W.J. Jongejan, 19 oktober 2018